

MEGEMLEKÉZÉS

IN MEMORIAM BALÁZS GYULA (1944 – 2014)

1944. november 22-én született Nádudvaron, amikor a front elérte Debrecen térségét. Az otthont az anyai nagyszülők háza jelentette, amely megóvta a családot a szomorú, vérvizataros időkben.

Kisgyermekkorát itt töltötte, megismerte és megszerette az állatokat, megtanult nagyszüleitől bánni a jószággal, a kerti szerszámokkal, a földdel. A szülők 1949-ben Budapestre költöztek megélhetésük biztosítására, ő minden lehetséges idejét – iskolai szünetben, akár télen-nyáron – a nagyszülőkkel töltötte, velük élte a vidéki ember nehéz, fáradtságos életét.

Budapesten a Batthyány tér környéke lett az új otthona, az akkor igen neves Medve utcai általános iskolába, az ún. „Medve Egyetem”-re járt, ahol őt főleg a humán tárgyak és a természettel összefüggő tudományok érdekelték. Nehéz időszak volt gyermekként feldolgoznia a nagyszülők kisémmizését, a természettől idegen, mesterkéltné új világba illeszkedést, ahol az őszinteség ismeretlen fogalom volt. Szülei vel nagyon sokat kirándult ezekben a nehéz, ötvenes években, életre szóló intelmeket kapott tőlük, megismerhette a Budai hegyek élővilágát.

Középiskolai tanulmányait a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban végezte el – ez az iskola akkoriban a legkiválóbbak közé tartozott – számtalan, később igen neves ember között bizonyította szorgalmát, jó eszét, közösségszerető és -alakító erejét. Az ott kötött barátságokat egész életében megtartotta, tisztelte, ápolta. 1963-ban érettségizett.

Gyermekkorai élményei, a természet és a nagyszülők iránt érzett szeretete a Kertészeti és Szőlészeti Főiskolára vezették; egyenes, nyílt viselkedése, megnyerő modora, logikus észjárás-

sa átsegítette a szemeszterek nehéz időszakain. Társadalmi szerződést kötött a Nagykőrösi Állami Gazdasággal, ahová 1968-ban, az egyetem elvégzése után költözött. Személyében a gazdaság igazgatója komoly segítőtársat kapott, akire a legnehezebb, legsokoldalúbb feladatokat bízhatta. Az alföldi szőlő ültetvények rekonstrukciós gondjai mellett általános szántóföldi növénytermesztési és állattenyésztési gyakorlatot szerezhetett.

1971-ben a Törökbálinti Állami Gazdaságba került, ahol életében fontos változások követték egymást. Megnősült, letette az angol nyelvvizsgát, majd 1979-ben megvédte növényvédelmi szakmérnöki diplomáját. Új munkahelyén 1500 ha szántóföld és 1500 ha gyümölcsös agrokémiai munkáit irányította. Részesé lett a 70-es évek erőltetett gyümölcs rekonstrukciós munkáinak, új, ipari feldolgozásra alkalmas csonthéjas gyümölcsfajták telepítésének. A telepítések megkezdése előtt talajfertőtlenítési kísérleteket végzett, a leghatékonyabb készítmény kiválasztása érdekében. Fontos feladatának tekintette a csökkentett lémenyiségű permetezés technika bevezetését. Munkatársával az előrejelzésre épülő, okszerű, csökkentett számú, ugyanakkor hatékony növényvédelmi programot dolgozott ki. Messzemenően figye-

lembe vette a preventív hatású készítmények használatának lehetőségét, a környezet minimális növényvédőszer-terhelését, a gyümölcsösben dolgozók biztonságát.

1984-ben az Állami Gazdaságok Kereskedelmi Irodájába került, ahol sok hasznos tapasztalatot szerzett a friss és feldolgozott kertészeti termékek bel- és külkereskedelmével kapcsolatban.

1985 október elsején került az ICI, az akkori világ egyik vezető angol vegyipari cégének magyarországi képviselőjéhez. Szakmai tudása, erkölcsi és emberi elismertsége méltóvá tették ennek a nagy tapasztalatot, rugalmasságot, komoly tudást igénylő kereskedelmi igazgatói munkakör betöltésére. Itt a kereskedelmi tevékenység mellett, már korábban megkezdett kutatás-fejlesztési feladatokat is átvett, mint pl. a szántás nélküli direkt vetéses technológia hazai adaptálását őszi búzában és kukoricában. Jelentős feladat volt a légi deszikkálás megvalósítása az akkor 450 ezer hektár napraforgón, merevszárnyú repülőgépes és helikopteres kijuttatással. Az ő feladatkörébe tartozott a hazai herbicid fejlesztésekben történő együttműködés a NEVIKI-vel, növényvédőszer-formulázás az Alkaloidával, Chinoinnal, Peremartonnal. Napi szintű kapcsolattartás biztosította a jó minőségű, állandó szakmai tájékoztatást nyújtó együttműködést a termelési rendszerekkel (KITE, IKR, KSZE, BKR), Agrokerekkel, TSz-Kerekkel, állami gazdaságokkal, termelő szövetkezetekkel. Ez a tevékenység az ICI növényvédő szereinek bevezetését, elterjesztését, sikeres felhasználását eredményezte. Fontos terület volt a szakmai továbbképzések, növényvédelmi tanácskozások, fajtabemutatók, külföldi tanulmányutak szervezése is.

A 80-as évek végére megváltoztak a politikai feltételek, a növényvédő szer beszállító cégek, a korábbi képviselői formákon túllépve, itthon is létrehozhatták önálló szervezeti felépítésüket. Így részt vehetett az ICI utódcégként a ZENECA Hungary Kft. megalapításában. Vezetése alatt kiváló kapcsolat épült ki az átalakult, növényvédőszer-forgalmazói körrel.

1996 októberében új munkahelyére, az American Cyanamid Hungary Kft. élére kerülve jól hasznosította a Zenecánál szerzett vezetői tapasztalatait. A világpiacon folyó folyamatok része lett a különböző multinacionális cégek összevonása, megvásárlása, melynek során az American Cyanamid 2001-ben beolvadt a BASF konszernbe.

Szakmai pályafutását a VG Agro Kft. ügyvezetőjeként folytatta, a magyar növényvédőszer-piacon szerényebb, de a felhasználók számára fontos termékpalettával. Újabb beosztásában, az akkori, igen nehéz piaci viszonyok között is a megfelelő minőség, pontos beszállítás, a partnerek megelégedését biztosító feltételek megteremtésére törekedett, nyugalomba vonulásáig.

Munkája elismeréseként kétszer kapta meg a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” kitüntetést, továbbá birtokosa lett a MAE Aranykoszorus jelvényének. 2003-ban neki ítéltek az Újvárosi Miklós emlékérmét, ami a legmagasabb hazai gyombiológiai elismerés.

A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara szakmai tevékenységét a Kiváló Növényorvos címmel és az ezzel járó aranygyűrűvel honorálta.

Utolsó éveiben is aktívan részt vett az Újvárosi Miklós Gyomismereti Társaság, a Növényvédő Kamara és a Növényvédelmi Klub életében, így továbbra is azon barátai körében lehetett, akik közel álltak szívéhez.

Minden cselekedetét, döntését a megfontoltság, igazságérzet, tudás és emberismeret hatotta át. Barátai és közeli ismerősei leginkább humorára, könnyed anekdotázásaira, jókedvű, beszélgetős-borozgatós együttléteire emlékeznek. Imádott főzni, barátainak sokasága részsedett felejthetetlen birka-, köröm- és pacal pörköltjeiből.

Szerelme volt Badacsony, a szőlő, és az ő keze munkáját viselő felújított présház. Gondosan és büszkén ápolta, védte, szépítette a kis birtokot.

Kérésére itt lesz végső nyughelye.

Tarjányi József